

Супрацоўніцтва ў галіне культуры ўзбагачае кантакты паміж супольнасцямі і садзейнічае культурнай разнастайнасці і міжкультурнаму дыялогу. У той жа час, культурныя і крэатыўныя індустрыі, МСП, якія займаюцца рамёствамі, і турызм могуць дапамагчы стымуляваць эканамічны рост. У адпаведнасці са **стратэгіяй ЕС па міжнародных і культурных сувязях**, ЕС падтрымлівае дынамічны культурны сектар у Беларусі, аднолькава прывабны для грамадзян, дзяржаўных структур і культурных апэратараў, умацоўвае грамадзянскую супольнасць і дае дадатковыя эканамічныя магчымасці.

ШТО РОБІЦЦА

ПАДТРЫМКА ПАЛІТЫКІ

Узмацненне ролі культуры і творчасці ў сацыяльна-эканамічным развіцці.

КРЭАТЫЎНАЯ ЕЎРОПА

Развіццё культурнага супрацоўніцтва ў рамках флагманскай праграмы ЕС па культуры.

КУЛЬТУРА ДЛЯ РАЗВІЦЦЯ

Стымуляванне ўдзелу мясцовых супольнасцей у сферы крэатыўных індустрыі і культурнай спадчыны.

КУЛЬТУРА ДЛЯ ДЫЯЛОГУ

Культура і крэатыўнасць у інтарэсах міжкультурнага дыялогу і ўмацавання грамадзянскай супольнасці.

ТРАНСГРАНІЧНАЕ СУПРАЦОЎНІЦТВА

Фінансаванне праектаў па падтрыманні трансгранічнай культуры, спадчыны і турызму.

Наша спадчына: там, дзе мінулае сустракаецца з будучыняй

2018 год –
Еўрапейскі год
культурнай
спадчыны

Культурная спадчына можа быць **матэрыяльнай** (будынкi, помнікі, творы мастацтва, кнігі), **нематэрыяльнай** (веды, навукі, традыцыі, мова), **натуральнай** (пейзажы, флора і фаўна), або **лічбавай** (рэсурсы, створаныя ў лічбавым выглядзе або адлічбаваныя для захавання).

Для нас як асоб, для супольнасцей і грамадстваў культурная спадчына мае ўніверсальнае значэнне. Важна захаваць яе і перадаць будучым пакаленням. Нам можа здавацца, што спадчына – гэта нешта “з мінулага”, але калі ўзаемадзейнічаць са спадчынай, яна развіваецца, яна мае ключавую ролю ў будаванні будучыні.

Даведайцеся больш:

www.europa.eu/cultural-heritage/european-year-cultural-heritage

Крэатыўная Еўропа

“Крэатыўная Еўропа” – гэта вядучая праграма ЕС па падтрымцы **культуры, творчасці і аўдыявізуальнага** сектару. Хоць Беларусь і не з’яўляецца поўным членам праграмы, арганізацыі з Беларусі могуць прыняць удзел у любым культурніцкім праекце з мінімальнай колькасцю партнёраў, якія адпавядаюць крытэрыям адбору. Праграма “Крэатыўная Еўропа” падтрымлівае праекты па:

- культурным супрацоўніцтве
- літаратурным перакладзе
- культурных сетках
- пляцоўках для арганізатараў культурных мерапрыемстваў па прасоўванні маладых дзеячых мастацтва

Даведайцеся больш:

www.ec.europa.eu/programmes/creative-europe

Культура і крэатыўнасць

На працягу трох гадоў з лютага 2015 года да студзеня 2018 года, праграма Усходняга партнёрства “Культура і крэатыўнасць” **падтрымлівала ролю культуры і крэатыўнасці ў працэсе сацыяльна-эканамічнага развіцця** шасці краін Усходняга партнёрства, уключаючы Беларусь. Сайт і рэсурсы праекта застаюцца анлайн і падтрымліваюцца, у тым ліку:

- ключавыя **аналітычныя запіскі і рэсурсы па краінах**, распрацаваныя ў камках праграмы www.culturepartnership.eu/en/article/list-of-publications
- 14 **анлайн-курсаў** www.culturepartnership.eu/en/publishing/online-learning
- **культурная абсерваторыя Усходняга партнёрства**, НДА, створана ў рамках праграмы для працягу стратэгічнай дзейнасці www.observatory.culturepartnership.eu

Даведайцеся больш:

www.culturepartnership.eu

КРЭАТЫЎНЫЯ ГАРАДЫ І РЕГІЁНЫ

Маргарыта Лазарэнкава займаецца развіццём творчых індустрыяў у Беларусі. Яна пачала са стварэння творчай прасторы **"Балкі"**, і цяпер праводзіць матывацыйныя творчыя раніцы, а таксама развівае НДА "Крэатыўная Беларусь". Маргарыта таксама ўдзельнічала ў ініцыятыве **праграмы ЕС і Усходняга партнёрства "Культура і креатыўнасць"** – **"Крэатыўныя гарады і рэгіёны"**. Яна вызначала "ДНК" гарадской культуры **Светлагорска** – "самага маладога горада ў Беларусі" – і распрацоўвала набор рэкамендацый, як раскрыць креатыўны патэнцыял горада, як **развіваць моладзевую культуру**, правесці **рэбрэндынг горада**, падтрымаць **крэатыўнае прадпрымальніцтва**.

Даведайцеся больш:

www.culturepartnership.eu/en/article/report-svetlogorsk

«Гэта было вельмі крута! Асабліва досвед працы ў міжнароднай камандзе экспертаў. Цяпер я разумею, як данесці інфармацыю аб нашай краіне ў правільным кірунку».

Маргарыта Лазарэнкава

СПАДЧЫНЫ ДЛЯ РАЗВІЦЦЯ

Горад Мсціслаў атрымаў падтрымку ў рамках праекта **ЕС COMUS** (Удзел грамадства ў аднаўленні гістарычных гарадоў – 2015-17) у ініцыятыве па стымуляванні ўдзелу мясцовых жыхароў у стварэнні стратэгіі ўстойлівага развіцця спадчыны горада. Стратэгія арыентавалася на **развіццё турызму, аднаўленне і ўтрыманне гістарычных аб'ектаў**.

Даведайцеся больш:

www.pjp-eu.coe.int/en/web/comus/mstislav-belarus

«Спачатку гараджане паставіліся да ініцыятывы з асцярогай, але цяпер яны бяруць ініцыятыву на сябе, выказваюць ідэі, як горад можа развівацца далей, чаго не хапае і што можна зрабіць па-іншаму. У мясцовых органаў кіравання таксама ёсць сваё бачанне, як і ў грамадзян, мы ўсе вучымся ўзаемадзейнічаць.»

Святлана Зубрыновіч,
Выканаўчы камітэт
Мсціслаўскага раёну

ПАМЯЦЬ І ГРАМАДСТВА

Праект **"Вузел жыцця"**, які рэалізоўваўся Грамадскай асацыяцыяй "Магілёўская яўрэйская абшчына", фінансуецца ЕС у рамках праграмы **"CHOICE – культурная спадчына: магчымасць павышэння грамадзянскай актыўнасці"**. Праект працаваў з маладымі мясцовымі валанцёрамі па аднаўленні яўрэйскіх могілак у рэгіёне, у тым ліку каталагізацыі пахаванняў, перакладзе надпісаў і пашырэнні інфармаванасці ў мясцовых школах і супольнасцях.

Іншыя праекты, рэалізаваныя ў Беларусі ў рамках **CHOICE**: ад прыцягнення ўвагі да Беларускага плакатнага мастацтва да выратавання працы і памяці пра майстар-разьбіра па дрэве, ад мастацтва для дзяцей да захавання мясцовай культуры традыцыйных песень.

Даведайцеся больш:

www.choiceproject.eu/category/actions-belarus/

«Нават да таго, як праект скончыўся, стала зразумела, што мясцовыя жыхары змянілі сваё стаўленне да старадаўніх могілак і што яны прызналі, што гэта гісторыка-культурныя аб'екты і месцы памяці».

«Вузел жыцця»